

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 728/2026
25.02.2026. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранке Дражић, председника већа, Марине Милановић и Весне Мاستиловић, чланова већа, у парници АА из ..., чији је пуномоћник Дејан Раковић, адвокат из ..., против тужених ББ и ВВ, чији је законски заступник мајка ГГ, сви из ..., чији је пуномоћник Наташа Станковић Ђокић, адвокат из ..., ради престанка права становања, одлучујући о ревизији тужиоца, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж2 400/25 од 21.10.2025. године, у седници одржаној 25.02.2026. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против дела пресуде Апелационог суда у Нишу Гж2 400/25 од 21.10.2025. године који се односи на право становања туженог ВВ.

Образложење

Пресудом Основног суда у Нишу П2 1550/24 од 19.05.2025. године, исправљеном решењем истог суда под истим бројем од 22.08.2025. године, ставом првим изреке, утврђено је да је престало право становања туженог ББ на стану у улици ... број ... у Нишу установљено ставом првим изреке извршне пресуде Основног суда у Нишу П2 147/18 од 28.05.2018. године. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тужилац тражио да се утврди да је престало право становања туженог ВВ на стану у улици ... број ... у Нишу и да се измени извршна пресуда Основног суда у Нишу П2 147/18 од 28.05.2018. године. Ставом трећим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж2 400/25 од 21.10.2025. године, одбијене су као неосноване жалбе тужиоца и првотуженог ББ и потврђена првостепена пресуда.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права, предлажући да се о ревизији одлучи као о изузетно дозвољеној применом одредбе члана 404. ЗПП.

Како је побијаним делом правноснажне пресуде одлучено о захтеву за престанак права становања туженог ВВ, односно о престанку права прописаног одредбом члана

194. Породичног закона, те како је одредбом члана 208. истог закона прописано да је ревизија увек дозвољена у поступцима у вези са породичним односима, осим ако тим законом није другачије одређено, то је у овој парници дозвољена редовна ревизија по одредби члана 403. став 2. тачка 1. ЗПП („Сл. гласник РС“, бр.82/2011...18/20 и 10/23 – др закон, у даљем тексту: ЗПП), због чега није било потребе да се о њој одлучује као о изузетно дозвољеној, применом одредбе члана 404. тог закона.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку у вези члана 202. Породичног закона, Врховни суд је оценио да је ревизија тужиоца неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а у поступку пред другостепеним судом нису учињене ни друге битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. ст.1. и 2. ЗПП, због којих се ревизија може изјавити. Ревизијом се указује на битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП, међутим, како таква битна повреда одредаба парничног поступка по одредби члана 407. ЗПП, не може бити разлог изјављивања ревизије, то ти наводи нису ни цењени.

Према утврђеном чињеничном стању, тужени су пунолетни синови тужиоца у чију корист је ставом првим изреке пресуде Основног суда у Нишу П2 147/18 од 28.05.2018. године, утврђено право становања на стану у Нишу, на ... број ... до пунолетства, односно до навршене 18. године. Решењем Основног суда у Нишу Р2 187/24 од 04.03.2025. године мајци ГГ продужено је родитељско право над сином ВВ и после његовог пунолетства због постојања душевног обољења, тешке менталне ометености Ф.72.0 и Ф.84.0 по МКБ – 10, с тим да ће суд по протеку рока од две године од правноснажности тог решења проверити да ли и даље постоје или не разлози за продужење родитељског права. Из образложења решења произлази да ВВ није у могућности да самостално брине о себи у смислу задовољења елементарних потреба, као и да остварује своја права и преузима обавезе, што га чини потпуно пословно неспособним. Тужени ББ и ВВ са мајком ГГ живе у стану на коме је деци утврђено право становања, с тим да тужени ВВ са мајком периодично одлази у село ... код мајчиних родитеља и тамо у периоду од маја до октобра проведу месечно по недељу дана. Кућа и двориште у селу ... су у својини родитеља мајке ГГ, законског заступника ВВ. Ни деца а ни законска заступница туженог ВВ нису власници непокретности. Тужилац је власник стана на ... број ... у Нишу, а у својини има и породичну стамбену зграду и помоћни објект са уделом од $\frac{1}{2}$ у Нишу у улици ... број ..., као и својину са $\frac{2}{3}$ идеалних удела на стану у ... улици број ..., а живи у стану своје садашње супруге. ГГ се налази на евиденцији незапослених лица.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су оценили да у односу на туженог ВВ тужбени захтев за престанак права становања није основан, иако је он рођен ...2006. године и у време подношења тужбе 12.12.2024. године је био пунолетан, с обзиром да је над њим правноснажним решењем Основног суда у Нишу 2025. године продужено родитељско право и после пунолетства због постојања душевног обољења, тешке менталне ометености, како је то ближе образложено.

По оцени нижестепених судова на тај начин је тужени ВВ у смислу члана 85. Породичног закона стављен у правни положај мал. лица, па с обзиром да ни он ни његов законски заступник мајка ГГ, немају у својини усељив стан, нису испуњени услови за престанак његовог права становања на стану тужиоца.

По оцени Врховног суда, супротно наводима ревизије побијана пресуда заснована је на правилној примени материјалног права.

Цењени су наводи ревизије да је побијаном одлуком, којом је туженом ВВ признато право становања у стану тужиоца и после пунолетства, тужиоцу повређено право на дом, те да се рок до кога се може установити право становања прописан одредбом члана 194. Породичног закона не може продужавати, али ови наводи нису основани.

Наиме, одредбом члана 194. став 1. Породичног закона прописано је да дете и родитељ који врши родитељско право имају право на становања у стану чији је власник други родитељ детета ако дете и родитељ који врши родитељско право немају право својине на усељивом стану, док је ставом 2. прописано да право становања траје до пунолетства детета. Син тужиоца ВВ због болести није способан за расуђивање, те због тога није у стању да се сам стара о себи и заштити својих права и интереса, а због којих околности сходно одредби члана 146. став 2. Породичног закона, има пословну способност која је једнака пословној способности млађег малолетника, те се о његовим правима и обавезама и по оцени Врховног суда има одлучивати као о правима и обавезама млађег малолетника, што су нижестепени судови правилно и учинили, односно правилно оценили да је тужени ВВ продужењем родитељског права стављен у положај малолетног лица, те у погледу права становања из члана 194. став 1. Породичног закона има сва права малолетног детета. Тужиоцу побијаном одлуком није повређено право на дом, нити та одлука за њега представља очигледну неправду, како се то ревизијом указује, с обзиром да је тужилац сувласник породичне стамбене зграде са помоћним објектом, као и сувласник стана у Нишу, те дакле стан на коме ВВ има право становања са законском заступницом није једино место на коме би тужилац могао да живи и због тога било каква његова права у погледу становања нису повређена.

Тужилац се у ревизији се неосновано позива на повреду својих права заштићених одредбом члана 8. став 1. Европске конвенције, с обзиром да је том одредбом прописано да свако има право на поштовање свог приватног и породичног живота, дома и преписке, а у овом случају државни органи нису повредили ово право тужиоца, већ је суд одлучио о његовом захтеву за престанак права становања његовог сина који је лишен пословне способности и не може сам да се стара о себи нити себи да обезбеди друго место за становање. Тужилац се неосновано позива и на повреду права из члана 1. Протокола број 1 уз Европску конвенцију о људским правима, с обзиром да је ставом 1. те одредбе прописано да свако физичко или правно лице има право на неометано уживање своје имовине, да нико не може бити лишен своје имовине осим ако је то у јавном интересу и под условима предвиђеним законом и општим начелима међународног права, док је ставом 2. прописано да претходне одредбе ни на који начин не утичу на право државе да примењује законе које сматра потребнима да би регулисала коришћење имовине у складу са општим интересима и да би обезбедила наплату пореза и других дажбина или казни. У овом случају у односу на туженог ВВ одбијен је захтев за престанак права становања које је установљено одредбом члана 194. став 1. Породичног закона, због тога што он, иако пунолетан, има пословну способност која је по закону једнака пословној способности млађег малолетника, због чега побијана одлука, супротно наводима ревизије нема карактер произвољне одлуке, већ је заснована на цитираним одредбама Породичног закона.

На основу изложеног, применом одредбе члана 414. ЗПП, донета је одлука као у изреци.

**Председник већа – судија
Бранка Дражић,с.р.**

**За тачност отправака
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**